

VAKIF EFENDİ (KİLİSLİ ŞEYH MUHAMMED VAKIF)

Bediüzzaman'ın Kilis'te Şeyh Efendi Tekkesinde kalması

Yirminci yüzyılın başlarında Üstad Bediüzzaman Arap ülkelerini ve insanlarını yakından görmek için yollara düşmüştü. Eski insanların ve eski tarihlerin "Şam-ı Şerif" dedikleri Şam'ın Emeviye camiindeki o muhteşem hutbesini vermek için hareket halinde oldukları **1910** senelerinde *Diyarbakır, Urfa, Suruç, Birecik, Kilis ve Kırıkhan* üzerinden Şam'a ulaşmıştı.

Üstad uğradığı beldelerin en şerefli mevkilerinde misafir ediliyordu. Kilis'e uğradığı zamanda Şeyh Efendi Tekkesi denilen Kilis'in çok mübarek bir yerinde misafir olarak birkaç gün kalmıştı.

Merhum İbrahim Hakkı Konyalı "*Kilis Tarihi*" isimindeki güzel ve ciddî bir araştırma mahsulü olan kitabının 610'uncu sayfasında Şeyh Efendi Tekkesi başlığı altındaki araştırmasının girişinde şunları ifade etmektedir:

"Tekke, Bölük Mahallesinde Kurtağa Caddesindedir. I kapı numarasını taşır. Kapısı Türk yapı geleneğine uygun olarak doğuya açılır. Taş şöveli ve kemerli kapısının eni 1.40, yüksekliği 2.10 metredir. Kemerinin üstündeki taşa karışık ve girift bir ta'lik ile dört satır halinde şu kitâbe okunur:

*"Habbeza dergâh-i feyz câh-i âli dil-mesned
Âsitâne sâye bahş-i tâk-ı gerdûn-i bülend
Âşina-yı Hâk-i bab-ı devlyet-i... bi irtiyab
Sâlikâni kurb-i vusl-i Hak'tan behre-mend
Himmet-i pîranla yazdım Zihniyâ tarihini
Nevbiha â'lâdır şah-ı vâlâ-yı nakş-bend."*

Tarihîhûl 1275 (1858)

Zihni isimindeki bir şairin hazırladığı kitâbeye göre, burası bir **nakşibendi tekkesi**dir. Tarih hesabı ebced hesabına vurulunca 1858 M. 1275 H. yılında yapıldığı anlaşılıyor.

Merhum Konyalı'nın "*Şeyh Efendi Tekkesi*" başlığındaki araştırmasından sadece giriş kısmını aldık. İ. Hakkı Konyalı "*Âbideleriyle ve Kitabeleriyle Kilis Tarihi*" isimindeki eserini **1968**'da neşretmişti.

Kilis'teki Nur Talebelerinden camcı **Mehmed Yeşildal**, Şeyh Efendi Tekkesi'ndeki **Muhammed Vâkîf Efendi**'den **1960**'lı yıllarda dinlediği bir hatırasını şöyle anlatmaktadır:

"Bediüzzaman buradan Şam'a gitti"

"Ben Risale-i Nurları 1963 yıllarında tanıdım. Şeyh Efendi'ye yakın komşu olmam dolayısıyla ona, '**Said Nursî nasıl bir zattır?**' diye sormuştum. O da bana sert bir tavırla; '**O Said Nursi değil, Bediüzzaman'dır**' diyerek Üstad'ın ismini iki defa zikredip öyle cevap vermişti. Ben, niye sert bir şekilde bana böyle söyledi, gibilerden yüzüne bakarken, Şeyh Efendi sözlerine devam etti:

"O müstesna zat zamanında bihakkın vazifesini yaptı ve öyle gitti. Bana Mektubat isimli eserini gönderdi. Eser bu zamana hitap eden çok güzel bir eser. Bizim Kilis'teki bu tekkeye misafir gelmişti. Biz onu karşıladık. Ben o zamanlarda çok gençtim, babayığittim. Ata biner, cirit oynardım. Babam, Sermest Hazretleri'nin zamanında bizim tekkede üç gün misafir kaldı. Babam Mehmed Bican Hazretleri'nden sonra gelmektedir. Bican Hazretleri ise Mevlana Halid Hazretleri'nden ders almış. Üstad Bediüzzaman buradan Şam'a gitmişti, Şam'a, Şam'a' diye vurguyla birkaç kere Şam ismini zikretti.

"Bediüzzaman'ın başında sarığı, belinde varabillo ve kısa bir kılıç gibi hançeri vardı. Görenler onun büyük bir âlim olduğunu bu acayip şeklinden dolayı pek anlayamıyorlardı."

"Üstad Bediüzzaman, şimdiki Şeyh Efendi'nin kitaplarının tanzim edilip kütüphane olarak kullanılan odasında kalmıştı. Bu oda Şeyh Efendi'nin kendi odasıydı. Çocukları, pederlerine hürmeten o odaya kimseyi sokmazlarmış. Üstad Bediüzzaman kendilerine Zülfikâr isimindeki bir başka eserini de göndermiş

(Şeyh Efendi'nin kapı komşusu Camcı Mehmed Yeşildal)

(Son Şahitler kitabının, birinci cildinden derlenmiştir...)